

Ode Triunfal

Triomfale ode

À dolorosa luz das grandes lâmpadas eléctricas da fábrica
Tenho febre e escrevo.
Escrevo rangendo os dentes, fera para a beleza disto,
Para a beleza disto totalmente desconhecida dos antigos.

Ó rodas, ó engrenagens, *r-r-r-r-r-r* eterno!
Forte espasmo retido dos maquinismos em fúria!
Em fúria fora e dentro de mim,
Por todos os meus nervos dissecados fora,
Por todas as papilas fora de tudo com que eu sinto!
Tenho os lábios secos, ó grandes ruídos modernos,
De vos ouvir demasiadamente de perto,
E arde-me a cabeça de vos querer cantar com um excesso
De expressão de todas as minhas sensações,
Com um excesso contemporâneo de vós, ó máquinas!

Em febre e olhando os motores como a uma Natureza tropical —
Grandes trópicos humanos de ferro e fogo e força —
Canto, e canto o presente, e também o passado e o futuro,
Porque o presente é todo o passado e todo o futuro
E há Platão e Virgílio dentro das máquinas e das luzes eléctricas
Só porque houve outrora e foram humanos Virgílio e Platão,
E pedaços do Alexandre Magno do século talvez cinquenta,
Átomos que não-de ir ter febre para o cérebro do Ésquilo do século cem,
Andam por estas correias de transmissão e por estes êmbolos e por estes volantes,
Rugindo, rangendo, ciciando, estrugindo, ferreando,
Fazendo-me um acesso de carícias ao corpo numa só carícia à alma.

Bij het schelle licht van de grote elektrische fabriekslampen
schrijf ik koortsachtig.
Schrijf ik tandenknarsend, bezeten van de schoonheid van dit,
van de schoonheid van dit bij de ouden volledig onbekende.

O wielen, o raderwerken, *r-r-r-r-r-r* eeuwig!
Gebreidelde spastische kracht van de woedende mechanismen!
Woedend buiten en in mij,
door al mijn ontlede zenuwen,
door al de papillen van alles waarmee ik voel!
Mijn lippen zijn verdroogd, o grote moderne geluiden,
door u van te dichtbij te horen,
en mijn hoofd brandt van verlangen voor u te zingen met een mateloze
expressie van al mijn gevoelens,
met de eigentijdse buitensporigheid, van u, o machines!

Koortsig kijkend naar machines als naar een tropisch landschap —
uitgestrekte menselijke tropen van ijzer en vuur en kracht —
zing ik en bezing het heden, en ook van het verleden en de toekomst.
Want het heden en heel het verleden en heel de toekomst
en Plato en Vergilius leven in de machines en in het elektrische licht
alleen omdat Plato en Vergilius eens bestonden,
en deeltjes van Alexander de Grote uit misschien de vijftigste eeuw,
atomen die als koorts woeden in het brein van een 100ste-eeuwse Aeschylus,
bewegen in deze lopende banden en in deze zuigers en in deze vliegwielen,
gierend, knarsend, lispelend, kletterend, rinkelend,
mijn lichaam overmatig strelend met één streling van de ziel.

Ah, poder exprimir-me todo como um motor se exprime!
Ser completo como uma máquina!
Poder ir na vida triunfante como um automóvel último-modelo!
Poder ao menos penetrar-me fisicamente de tudo isto,
Rasgar-me todo, abrir-me completamente, tornar-me passento
A todos os perfumes de óleos e calores e carvões
Desta flora estupenda, negra, artificial e insaciável!

Fraternidade com todas as dinâmicas!
Promíscua fúria de ser parte-agente
Do rodar férreo e cosmopolita
Dos comboios estrénuos,
Da faina transportadora-de-cargas dos navios,
Do giro lúbrico e lento dos guindastes,
Do tumulto disciplinado das fábricas,
E do quase-silêncio ciciante e monótono das correias de transmissão!

Horas europeias, produtoras, entaladas
Entre maquinismos e afazeres úteis!
Grandes cidades paradas nos cafés,
Nos cafés — oásis de inutilidades ruidosas
Onde se cristalizam e se precipitam
Os rumores e os gestos do Útil
E as rodas, e as rodas-dentadas e as chumaceiras do Progressivo!
Nova Minerva sem-alma dos cais e das gares!
Novos entusiasmos de estatura do Momento!
Quilhas de chapas de ferro sorrindo encostadas às docas,
Ou a seco, erguidas, nos planos-inclinados dos portos!
Actividade internacional, transatlântica, *Canadian-Pacific*!
Luzes e febris perdas de tempo nos bares, nos hotéis,
Nos Longchamps e nos Derbies e nos Ascots,
E Piccadillies e Avenues de l'Opéra que entram

Ah, mijzelf uit te kunnen drukken zoals een motor zich uitdrukt!
Een volmaakte machine te zijn!
Triomfantelijk door het leven te gaan als een auto van het nieuwste model.
Op z'n minst fysiek doordrongen te zijn van dit alles,
mijzelf openscheuren, mijzelf volledig openen,
mijzelf toegankelijk maken voor de geuren van olie en hitte en steenkool
van deze verbijsterende, kunstmatige onverzadigbare zwarte flora!

Broederschap met alles dat dynamisch is!
Promiscue razernij om onderdeel te zijn
van het ijzeren en kosmopolitische wielen
van voortrazende treinen.
Van het tomeloze zwoegen van vrachtvaarders.
Van het geoliede en trage draaien van kranen,
van het gedisciplineerde tumult van de fabrieken,
en van het quasi-stille monotone gefluister van lopende banden!

Productieve Europese uren,
ingeklemd tussen machines en nuttige zaken!
Grote steden met rustmomenten in cafés,
in de cafés — oasen van rumoerige nutteloosheid
waar de geluiden en de gebaren van het Nut
en de wielen en de tandwielen en de lagers van Vooruitgang
kristalliseren en bezinken!
Nieuwe ziellose Minerva van kaden en treinstations!
Nieuw enthousiasme voor de waan van de dag!
Kielen van plaatstaal leunen glimlachend tegen dokken,
of hoog opgericht op de hellingen in de havens!
Internationale transatlantische activiteit, *Canadian Pacific*!
Lichten en koortsachtige vergeten uren in bars, in hotels,
bij de Longchamps, de Derby's en Ascots,
en Piccadilly's en Avenues de l'Opéra

Ode Marítima

Het lied van de zee

Sozinho, no cais deserto, a esta manhã de Verão,
Olho pró lado da barra, olho pró Indefinido,
Olho e contenta-me ver,
Pequeno, negro e claro, um pacote entrando.
Vem muito longe, nítido, clássico à sua maneira.
Deixa no ar distante atrás de si a orla vã do seu fumo.
Vem entrando, e a manhã entra com ele, e no rio,
Aqui, acolá, acorda a vida marítima,
Erguem-se velas, avançam rebocadores,
Surgem barcos pequenos detrás dos navios que estão no porto.
Há uma vaga brisa.
Mas a minh'álma está com o que vejo menos.
Com o pacote que entra,
Porque ele está com a Distância, com a Manhã,
Com o sentido marítimo desta Hora,
Com a doçura dolorosa que sobe em mim como uma náusea,
Como um começar a enjoar, mas no espírito.

Olho de longe o pacote, com uma grande independência de alma,
E dentro de mim um volante começa a girar, lentamente.

Os pacotes que entram de manhã na barra
Trazem aos meus olhos consigo
O mistério alegre e triste de quem chega e parte.
Trazem memórias de cais afastados e doutros momentos
Doutro modo da mesma humanidade noutros pontos.
Todo o atracar, todo o largar de navio,

Alleen, op de verlaten kade, op deze zomermorgen,
kijk ik in de richting van de zee, kijk ik naar het oneindige,
ik kijk en zie met genoeg hoe,
klein, zwart en duidelijk, een pakketboot binnenloopt.
Hij nadert, heel ver weg nog, glashelder, klassiek op zijn manier.
Achter hem in de verre lucht vervliegt zijn ijle zog van rook.
Hij loopt binnen en de ochtend komt met hem binnen en op de rivier,
hier, daar, ontwaakt het zeeleven,
zeilen worden gehesen, sleepboten naderen,
bootjes verschijnen van achter de schepen in de haven.
Er staat een vage bries.
Maar mijn ziel is bij wat ik minder zie,
bij de pakketboot die binnenloopt,
want hij is van de verte, van de ochtend,
van de maritieme betekenis van dit Moment,
van de zoete pijn die in mij opwelt als misselijkheid,
als een begin van zeeziekte, maar in de geest.

Ik kijk van ver naar de pakketboot, met een vrije ziel,
en in mij begint een vliegwiel langzaam te draaien.

Pakketboten die 's morgens binnenstomen
brengen in mijn ogen met zich mee
het vrolijke en trieste mysterie van wie aankomt en vertrekt.
Brengen herinneringen aan verre kaden en andere momenten mee,
een andere manier van zijn van dezelfde mensheid op andere plekken.
Elk aanleggen, elk afvaren van een schip

É — sinto-o em mim como o meu sangue —
Inconscientemente simbólico, terrivelmente
Ameaçador de significações metafísicas
Que perturbam em mim quem eu fui...

Ah, todo o cais é uma saudade de pedra!
E quando o navio larga do cais
E se repara de repente que se abriu um espaço
Entre o cais e o navio,
Vem-me, não sei porquê, uma angústia recente,
Uma névoa de sentimentos de tristeza
Que brilha ao sol das minhas angústias relvadas
Como a primeira janela onde a madrugada bate,
E me envolve com uma recordação duma outra pessoa
Que fosse misteriosamente minha.

Ah, quem sabe, quem sabe,
Se não parti outrora, antes de mim,
Dum cais; se não deixei, navio ao sol
Oblíquo da madrugada,
Uma outra espécie de porto?
Quem sabe se não deixei, antes de a hora
Do mundo exterior como eu o vejo
Raiar-se para mim,
Um grande cais cheio de pouca gente,
Duma grande cidade meio-desperta,
Duma enorme cidade comercial, crescida, apoplética,
Tanto quanto isso pode ser fora do Espaço e do Tempo?

Sim, dum cais, dum cais dalgum modo material,
Real, visível como cais, cais realmente,
O Cais Absoluta por cujo modelo inconscientemente imitado,

is — ik voel dit in mij als mijn bloed —
onbewust symbolisch, op een verschrikkelijke manier
dreiging van metafysische betekenissen
die in mij verwarren die ik was...

Ach, de hele kade is een verlangen van steen!
En als het schip zich losmaakt van de kade
en men plots geschokt de gaping waarneemt
tussen wal en schip,
dan treft mij, ik weet niet waarom, een nieuwe angst,
een mist van trieste gevoelens
die schittert in de zonneschijn van mijn al bemoste angsten,
als het eerste raam waaraan de morgenstond klopt,
en mij omhult als de herinnering van iemand anders
die op een mysterieuze wijze de mijne was.

Ach, wie weet, wie weet,
of ik niet vroeger, nog vóór mijzelf,
vertrokken ben van een kade; of ik niet,
schip in de schuine stralen van de ochtendzon,
een ander soort haven heb verlaten?
Wie weet of ik niet voor het tijdstip
van de zichtbare wereld,
zoals ik die stralen zie,
een grote kade vol met weinig mensen heb verlaten,
van een grote, halfontwaakte stad,
van een enorme, uitdijende, apoplectische handelsstad,
voor zover er zoiets zijn kan buiten Tijd en Ruimte?

Ja, van een kade, op een of andere wijze materieel,
werkelijk, zichtbaar als kade, waarlijk kade,
de Absolute Kade naar welks model onbewust nagebootst.

Saudação a Walt Whitman

Groet aan Walt Whitman

Portugal-Infinito, onze de Junho de mil novecentos e quinze...
Hé-lá-á-á-á-á-á!

De aqui, de Portugal, todas as épocas no meu cérebro,
Saúdo-te, Walt, saúdo-te, meu irmão em Universo,
Eu, de monóculo e casaco exageradamente cintado,
Não sou indigno de ti, bem o sabes, Walt,
Não sou indigno de ti, basta saudar-te para o não ser...
Eu tão contíguo à inércia, tão facilmente cheio de tédio,
Sou dos teus, tu bem sabes, e compreendo-te e amo-te,
E embora te não conhecesse, nascido pelo ano em que morrias,
Sei que me amaste também, que me conheceste, e estou contente.
Sei que me conheceste, que me contemplaste e me explicaste,
Sei que é isso que eu sou, quer em Brooklyn Ferry dez anos antes de eu nascer,
Quer pela rua do Ouro acima pensando em tudo que não é a rua do Ouro,
E conforme tu sentiste tudo, sinto tudo, e cá estamos de mãos dadas,
De mãos dadas, Walt, de mãos dadas, dançando o universo na alma.

Õ sempre moderno e eterno, cantor dos concretos absolutos,
Concubina foga do universo disperso,
Grande pederasta roçando-te contra a diversidade das coisas
Sexualizado pelas pedras, pelas árvores, pelas pessoas, pelas profissões,
Cio das passagens, dos encontros casuais, das meras observações,
Meu entusiasta pelo conteúdo de tudo,
Meu grande herói entrando pela Morte dentro aos pinotes,
E aos urros, e aos guinchos, e aos berros saudando Deus!

Oneindig Portugal, elf juni negentienhonderd en vijftien...
Hé-lá-a-a-a-a-a!

Van hier uit Portugal met alle tijdperken in mijn brein,
groet ik je Walt, groet ik je, mijn broeder in het Universum,
ik met mijn monocle en goed gesloten geklede jas,
ik ben je niet onwaardig, dat weet je best, Walt,
ik ben je niet onwaardig, mijn groet is afdoende bewijs...
Ik die zo geneigd ben tot inertie zo gemakkelijk verveeld,
ik ben met jou, dat weet je wel, en begrijp je en hou van je,
en hoewel ik je nooit heb ontmoet, geboren in het jaar dat jij stierf,
weet ik dat je ook van mij hield, dat je mij kende, en ik ben gelukkig.
Ik weet dat je mij kende, dat je mij observeerde en verklaarde,
ik weet dat dit is wat ik ben, hetzij op de Brooklyn Ferry tien jaar voor mijn geboorte,
of in de Goudstraat daarboven aan alles denkend dat niet de Goudstraat is,
en net zoals jij alles voelde, voel ik alles en hier zijn wij hand in hand,
hand in hand, Walt, hand in hand, met het universum dat danst in onze ziel.

O zanger van tastbare zekerheden, altijd modern en eeuwig
vurige concubine van het verstrooide universum,
grote pederast die schuurt tegen de diversiteit der dingen,
geseksualiseerd door stenen, door bomen, door mens, door beroepen,
geilend op het voorbijgaande, op toevallige ontmoetingen, op louter waarnemingen,
mijn gedrevene voor wat in alles is,
mijn grote held die door de Dood heen gaat met reuzensprongen,
brullend, schreeuwend, groeten naar God bulkend!

Cantor da fraternidade feroz e terna com tudo,
Grande democrata epidérmico, contíguo a tudo em corpo e alma,
Carnaval de todas as acções, bacanal de todos os propósitos
Irmão gémeo de todos os arrancos,
Jean-Jacques Rousseau do mundo que havia de produzir máquinas,
Homero do *insaisissable* do flutuante carnal,
Shakespeare da sensação que começa a andar a vapor,
Milton-Shelley do horizonte da Electricidade futura!
Incubo de todos os gestos,
Espasmo p'ra dentro de todos os objectos de força,
Souteneur de todo o Universo,
Rameira de todos os sistemas solares...

Quantas vezes eu beijo o teu retrato!
Lá onde estás agora (não sei onde é mas é Deus)
Sentes isto, sei que o sentes, e os meus beijos são mais quentes (em gente)
E tu assim é que os queres, meu velho, e agradeces de lá, —
Sei-o bem, qualquer coisa mo diz, um agrado no meu espírito

Uma erecção abstracta e indirecta no fundo da minha alma.

Nada do *engageant* em ti, mas ciclópico e musculoso,
Mas perante o Universo a tua atitude era de mulher,
E cada erva, cada pedra, cada homem eta para ti o Universo.

Meu velo Walt, meu grande Camarada, evohé!
Pertença á tua orgia báquica de sensações-em-liberdade,
Sou dos tus, desde a sansação dos meus pés até à náusea em meus sonhos,
Sou dos teus, olha pra mim, de aí desde Deus vês-me ao contrário:
De dentro para fora... Meu corpo é o que adivinhas, vês a minha alma —
Essa vês tu propriamente e através dos olhos dela o meu corpo —
Olha par mim: tu sabes que eu, Álvaro de Campos, engenheiro,

Zanger van wilde en tedere broederschap met alles,
grote democraat van de opperhuid, grenzend aan alles in lichaam en ziel,
carnaval van alle acties, bacchanaal van alle voornemens,
tweelingbroeder van alle impulsen,
Jean-Jacques Rousseau van de wereld die machines voort zou brengen,
Homerus van het *insaisissable* van het onbestendig vleselijke,
Shakespeare van de sensatie die begon met de dageraad van stoomaandrijving,
Milton-Shelley aan de horizon van toekomstige Elektriciteit!
Incubatie van alle gebaren,
spasme die elke objectkracht doordringt,
souteneur van het hele Universum,
hoer van alle zonnestelsels...

Hoe vaak kus ik je beeltenis!
Waar je nu ook bent (ik weet niet waar het is, maar het is God)
je voelt dit, ik weet dat je het voelt, en mijn kussen zijn warmer (bij de mensen)
en jij wilt het ook zo, oude vriend en je dankt mij van daarginds —
ik weet dat heel goed, iets vertelt het mij, een vreugde in mijn geest,

een abstracte indirecte erectie diep in mijn ziel.

Er was niets *engageant* in jou, veeleer cyclopisch en gespierd,
maar in confrontatie met het Universum was jouw houding er een van een vrouw
en elk kruid, elke steen, ieder mens was voor jou het Universum.

Mijn oude Walt, mijn grote kameraad, evohé!
Ik maak deel uit van jouw bacchantische orgie van bevrijde sensaties,
ik ben van jou van het tintelen van mijn tenen tot de misselijkheid in mijn dromen,
Ik ben van jou, kijk naar mij, van daar nabij God zie je mij andersom:
binnenstebuiten... je raadt mijn lichaam, ziet mijn ziel —
je ziet haar duidelijk en door haar ogen zie je mijn lichaam —
kijk naar mij: je weet dat ik, Álvaro de Campos, ingenieur,